

OBS De Peppelaer

Schoolondersteuningsprofiel 2023 - 2024

Directeur	Dagmar Jeurissen (directeur), Maaïke van Dantzig (adjunct-directeur), Josien Nelis (coördinator passend onderwijs)
Adres	Leidseplein 33
Plaats	Haarlem
E-Mail	directie@obsdepeppelaer.nl
Datum	22-6-2023

INHOUD

Passend Onderwijs

Inleiding	p. 3
-----------	------

Leerlingpopulatie

Schoolweging en spreiding	p. 4
Leeropbrengsten	p. 4
Referentieniveaus	p. 4

Onderwijsaanbod

Differentiatie	p. 6
De aanpak in de groepen	p. 6
Pedagogisch klimaat	p. 8
Kwaliteitszorg het schooljaar rond	p. 9
Talentontwikkeling	p. 11

Professionalisering

Expertise in de school	p. 13
Expertise buiten de school	p. 16

Verwijzing en advisering

Speciaal (basis)onderwijs	p. 18
Een andere basisschool	p. 18
Voortgezet onderwijs, het adviseringstraject	p. 18

Bijlage 1: de fasen van de Kunst van het Lesgeven	p. 21
---	-------

Bijlage 2: monitoring kwaliteit leerkrachtgedrag	p. 23
--	-------

Bijlage 3: de verschillende ondersteuningsniveaus	p. 24
---	-------

Inleiding

OBS De Peppelaer is een openbare basisschool aan het Leidseplein in Haarlem met ruim 400 leerlingen. Met ons enthousiaste team staan wij voor eigentijds en gedegen onderwijs. Samen met de ouders streven we ernaar om het beste in de leerlingen naar boven halen.

De Peppelaer valt onder het bestuur van Stichting Spaarnesant. De school maakt als zodanig deel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland, dat tot doel heeft om passend en thuisnabij onderwijs te faciliteren aan alle leerplichtige basisschoolleerlingen in deze regio.

Onze school neemt deel aan scholings- en netwerkbijeenkomsten die de Spaarnesant Academie en het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland organiseren voor directeuren, intern begeleiders en leerkrachten en werkt op deze wijze samen met collega's van andere scholen en expertisecentra. Uitwisseling van ervaring en kennis staat hierbij voorop.

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) wordt beschreven hoe op De Peppelaer de basiskwaliteit en de ondersteuning wordt vormgegeven. Alle scholen binnen ons samenwerkingsverband maken via een vergelijkbaar SOP inzichtelijk waaruit passend onderwijs op hun school bestaat en zo ontstaat een beeld van hoe een dekkend onderwijsaanbod in deze regio wordt gerealiseerd.

Schoolweging en spreiding

Met ingang van het schooljaar 2020/2021 beoordeelt de Inspectie voor het Onderwijs de leerresultaten van een basisschool aan de hand van een nieuw onderwijsresultatenmodel. Een belangrijke wijziging betreft de manier waarop er rekening gehouden wordt met de leerlingenpopulatie (de schoolweging).

Hoe berekent het CBS de schoolweging? Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent de schoolweging van een school op basis van de volgende kenmerken:

- het opleidingsniveau van de ouders
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school
- het land van herkomst van de ouders
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland
- of ouders in de schuldsanering zitten.

De schoolweging loopt van 20 tot 40. Hoe lager de schoolweging, hoe minder complex de leerlingenpopulatie en hoe hoger de resultaten die we van de school mogen verwachten. Voor De Peppelaer is de schoolweging begin 2022-2023 vastgesteld op 25,11 met daarbinnen een spreiding van 6,25. Dit betekent dat onze populatie sterker dan gemiddeld is, maar het spreidingsgetal is hoger dan gemiddeld en dit betekent dat onze groep leerlingen heterogener is dan gemiddeld.

Leeropbrengsten

Sinds vorig schooljaar zijn wij ons bewust geworden van de onbetrouwbaarheid van de gegevens die de Cito-toetsen opleveren. Wij hebben daarom besloten om op basis van deze gegevens geen trendanalyses meer te maken. Wij hebben verschillende bezwaren tegen het gebruik van de Cito-toetsgegevens:

- * Het kan het welbevinden schade als jouw ontwikkeling wordt vergeleken met die van een ander
- * Het levert prestatiedruk op omdat de toets niet meer als middel maar als doel wordt gehanteerd
- * Onderzoeken hebben aangetoond dat deze summatieve toetsgegevens onbetrouwbaar zijn, waardoor analyses en interpretaties niets zeggen over de ontwikkelingslijn van de individuele leerling.

Dit schooljaar zullen wij overstappen op het LVS van IEP. Daarnaast gaan we investeren in de ontwikkeling van een systeem waarin we de ontwikkeling van leerlingen formatief in kaart gaan brengen aan de hand van leerdoelen die voor taal en rekenen te koppelen zijn aan de vastgestelde referentieniveaus. Aan de hand van Mijn Rapportfolio hebben we hierin de eerste stappen al gezet. Als we vanuit de IEP-resultaten summatieve data hebben en vanuit het leerdoelgerichte registreren over formatieve data beschikken, dan kunnen we aan het einde van dit schooljaar nagaan of onze leerlingen een ontwikkeling doormaken die verwacht mag worden gezien onze schoolweging en --spreiding.

Referentieniveaus

De referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen schrijven voor wat leerlingen moeten kennen en kunnen. De referentieniveaus gelden voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het referentiekader bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Het fundamentele niveau (F-niveau) is de basis die zo veel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Het streefniveau (S-niveau voor rekenen, 2F voor taal) is voor leerlingen die meer aankunnen.

De Inspectie voor het Onderwijs legt vanaf 2020 vast hoeveel procent van de leerlingen niveau 1F, 1S/2F of hoger moet halen.

Differentiatie

Voor de didactische domeinen rekenen, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen stelt de leerkracht twee keer per jaar een groepsplan op. Dit groepsplan is het werkdocument van de leerkracht; er staat in beschreven welke leerlingen voor welke periode welk aanbod krijgen en met welk doel. De groep wordt binnen deze plannen opgedeeld in drie subgroepen; een groep die het basisaanbod nodig heeft, een groep die zich het basisaanbod snel eigen maakt en verbreding/verdieping nodig heeft en een groep die extra instructie en inoefenen nodig heeft.

Specifieke aanpakken voor individuele leerlingen buiten het groepsplan om, staan beschreven in het een Handelingsplan (HP) of Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Gezien onze lage schoolweging en hoge spreiding is de landelijke basisaanpak grotendeels niet passend voor de middenmoot in de leerlingpopulatie (te makkelijk). Daarom krijgt deze groep leerstof op een hoger dan gemiddeld niveau aangeboden en met meer verrijking en verbreding. De brede leerlingpopulatie van De Peppelaer betekent daarnaast ook dat er zowel aanbod op school moet zijn waarbij de nadruk ligt op 'hoofd', als aanbod waarbij de nadruk ligt op 'handen'. Dit realiseren we door enerzijds een Vraagplaats in te zetten, anderzijds een Kookplaats en Maakplaats.

Aanpak in de groepen

De Kunst van het Lesgeven

Op De Peppelaer wordt gewerkt met een activerende directe instructiemodel (ADI) in de vorm van de Kunst van het Lesgeven (KvhL). Alle leerkrachten zijn hierin geschoold en nieuwe leerkrachten krijgen een verkorte training bij de Spaarnesant Academie. Dit om de continuïteit te waarborgen. In bijlage 1 zijn de fases van een les weergegeven in een lesmodel dat in de groepen is terug te zien bij alle lessen waarbij nieuwe stof wordt aangeboden.

Leerstofaanbod

Hieronder is te lezen welke methodes en methodieken wij op De Peppelaer gebruiken voor de vormgeving van de lessen op verschillende domeinen:

Aanvankelijk lezen: Lijn 3

Lijn 3 werkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. De methode heeft diverse werkvormen voor samenwerkend leren en besteedt naast het leren lezen ook aandacht aan spelling en woordenschatonderwijs. Er wordt gewerkt op drie instructie- en verwerkingsniveaus.

Spelling: Staal

Vanaf de tweede helft van groep 3 wordt op De Peppelaer met Staal Spelling gewerkt. Staal werkt volgens de preventieve spellingaanpak van José Schraven. Elk blok bestaat uit 4 weken. In de eerste 3 weken krijgen kinderen 4x per week instructie en een oefendictee, waarbij er ook expliciet aandacht is voor grammatica en werkwoordspelling. In het werkboek worden opdrachten op 3 niveaus gegeven en de betere 'spellers' werken in een Plus-werkboek. Dit werkboek sluit volledig aan op het gewone werkboek, het is een aanvulling. Leerlingen kunnen dus ook halverwege het jaar instappen.

Aan het einde van de 3^e week maken alle kinderen een voortgangsdictee, waarna er in week 4 op maat wordt geremedieerd.

Taal: Staal

Staal werkt thematisch, met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen (waar mogelijk worden de thema's gecombineerd met de thema's van O&O, zie hieronder). De kinderen doen de eerste twee weken taalkennis en woordenschat op. In week drie verwerken ze deze kennis in een eigen publicatie of presentatie. Staal Taal differentieert bij de meeste lessen op een natuurlijke manier. Kinderen nemen op hun eigen niveau deel aan gesprekken of schrijven teksten op hun niveau. Daarnaast is er differentiatie in de instructie, zijn er opdrachten op 3 niveaus en is er een Werkboek Plus. Het werkboek sluit volledig aan op het gewone werkboek, het is een aanvulling. Leerlingen kunnen dus ook halverwege het jaar instappen.

Technisch lezen: LIST-lezen

Vanaf groep 4 wordt op De Peppelaer de methodiek LIST gehanteerd om het leesplezier en technisch leesniveau te bevorderen.

De leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, bieden wij maatwerk middels Hommellezen (LIST-lezen), BOUW (Lexima), toneellezen en flitsen.

Rekenen: Getal & Ruimte Junior en Gynzy

De groepen 3 en 4 gebruiken de volgende rekenmethode op papier: Getal & Ruimte Junior. Vanaf de groepen 5 werken de leerlingen digitaal, zonder methode in de Werelden van Gynzy. Leerkrachten geven les aan de hand van blokplanners waarin leerdoelen voor leerlingen worden vastgelegd. Alle kinderen gebruiken voor de uitwerkingen een uitwerkschrift.

De leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, bieden wij maatwerk middels de methode Rekenroute en we leren e werken met bijvoorbeeld een tafelkaart, rekenmachine, honderdveld, liniaal als getallenlijn, etc.

Schrijven: Klinkers

Sinds schooljaar 2017-2018 werken we op De Peppelaer vanaf groep 3 met de schrijfmethode Klinkers. Klinkers besteedt veel aandacht aan motoriek, houding, schrijfbeweging en pengreep. De lesmaterialen van Klinkers zijn afgestemd op de belevingswereld van kinderen. We gebruiken Klinkers t/m groep 6; vanaf groep 7 mogen kinderen hun eigen handschrift ontwikkelen. Klinkers ondersteunt zowel verbonden als blokschrift. Kinderen die vanwege hun fijne motoriek moeite hebben met verbonden schrift, kunnen eventueel overstappen op blokschrift.

Begrijpend lezen: Nieuwsbegrip

Vanaf groep 4 werken we met de methode Nieuwsbegrip. Wekelijks krijgen de kinderen een klassikale les en een les die ze zelfstandig op de iPad moeten maken. Nieuwsbegrip biedt teksten op 4 niveaus: AA, A, B en C. De groepen worden groepsdoorbroken ingedeeld in verschillende niveaugroepen: AA-teksten, A-teksten, B-teksten en C-teksten. Het kan in de praktijk zo zijn dat iemand uit bijvoorbeeld groep 6 niveau AA maakt en iemand uit groep 7 niveau C. Het aanbod wordt dus zo goed mogelijk afgestemd op het niveau van de leerling.

Engels: Groove Me

Vanaf groep 1 krijgen de kinderen op De Peppelaer Engels via de methode Groove Me. In de groepen 1-2 vormt het digibord het uitgangspunt van de lessen en wordt er vooral met Engelstalige kinderliedjes gewerkt. In de groepen 3-4 worden deze aangevuld met bekende en aansprekende popliedjes. Vanaf groep 5 werken de kinderen ook in een werkboek, dat aansluit bij een specifiek popliedje. De werkboeken lopen per leerjaar op in moeilijkheidsgraad.

Wereldoriëntatie: Onderzoekend & Ontwerpend leren

We hebben de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek met elkaar geïntegreerd. Dit betekent in de praktijk dat de verschillende vakinhouden thematisch worden aangeboden. Vanaf groep 1 werken de kinderen op jaarbasis aan vijf verschillende thema's, waardoor alle kerndoelen aan het einde van de schoolcarrière aan bod zijn geweest. Binnen de diverse thema's wordt inhoudelijke kennis aangeboden, maar wordt daarnaast veel aandacht besteed aan 21-eeuwse vaardigheden. Het werken met onderzoeksvragen vormt hiervoor een belangrijk uitgangspunt. De inhoud van ieder thema wordt door jaargroepen gezamenlijk voorbereid en wordt daarnaast aangevuld met leervragen die vanuit de kinderen komen.

Elke jaargroep besteedt 3 middagen in de week aan thematisch werken. Alle leerlingen vanaf groep 5 komen daarnaast een aantal keren per jaar aan de beurt om in de Maakplaats (technieklokaal) gedurende een aantal weken ontwerpen een technische uitvoering te geven.

Cultuuronderwijs:

Ieder leerling krijgt in zijn schoolloopbaan verschillende cultuurdomeinen aangeboden: muziek, beeldende vorming, literatuur, dans, cultureel erfgoed, drama en audiovisueel. Dit gebeurt via onderzoekend en ontwerpend leren rondom de verwerking van de verschillende thema's waaraan in een schooljaar wordt gewerkt. Ondersteunend hierbij zijn de methode 123-zing, de leerlijn beeldende vorming, de methodiek creatief lesontwerp, onze cultuurcoördinator en de ondersteuning van Hart Haarlem.

Pedagogisch klimaat

Vreedzaam

De Peppelaer hanteert de principes van de methode Vreedzaam. Dit is een compleet lesprogramma ter bevordering van de sociale competentie en democratisch burgerschap. Het aanbod bestaat uit verschillende lessen voor alle groepen, verdeeld over thematische lesblokken.

De thema's die in Vreedzaam centraal staan, zijn terug te zien in alle groepen en op de mededelingenborden in beide gebouwen van De Peppelaer. Ouders worden gestimuleerd om ook thuis met hun kinderen in gesprek te gaan over de behandelde onderwerpen. Via de Peptalk (de nieuwsbrief van De Peppelaer) blijven ouders op de hoogte van thema's die aan bod zijn geweest.

Sociale omgang

Zoals hierboven beschreven streeft De Peppelaer naar een positieve sfeer in en om de school. Vreedzaam vormt hierbij een belangrijke spil. Desondanks kan het ook bij ons op school voorkomen dat leerlingen zich onderling onprettig gedragen of het mikpunt worden van pesterijen. Vanzelfsprekend doen wij met elkaar ons uiterste best om deze situaties zo snel mogelijk het hoofd te bieden. Het liefst helpen wij een vervelende situatie direct op school uit de wereld, al dan niet in

samenspraak met ouders van de betrokken leerlingen. Maar soms is er meer nodig om de rust en vrede te herstellen en weer op positieve wijze met elkaar door te kunnen.

Voor deze situaties heeft De Peppelaer het protocol Sociale Omgang opgesteld. In dit protocol is vastgelegd welke stappen worden ondernomen wanneer plagen pesten wordt en er sprake is van een structurele situatie. Situaties die zich lenen voor de inzet van dit protocol worden in alle gevallen nauwkeurig gedocumenteerd. Uitgangspunt bij dit alles is altijd om weer te komen tot een gemeenschappelijk doel: het welbevinden van alle leerlingen in en om de school. De Routekaart gedrag biedt daarnaast een helder stappenplan bij ongewenst gedrag. Het protocol Sociale Omgang en de Routekaart Gedrag maken deel uit van het Veiligheidsplan van De Peppelaer en zijn via de directie van de school of via www.scholenopdekaart.nl ter inzage beschikbaar.

Groepsplan Overige onderwijsbehoeften

Naast groepsplannen op didactische domeinen stelt de leerkracht een groepsplan op voor overige onderwijsbehoeften. Hierin staan de doelen en aandachtspunten van een groep als sociaal functionerend systeem omschreven. Ook worden hier de behoeften, beschermende en belemmerende factoren per leerling genoemd.

Kwaliteitszorg het schooljaar rond

De kwaliteitszorg op De Peppelaer heeft een cyclisch karakter. Dit geldt zowel voor de aanpak en het aanbod in de groepen als voor het beleid met betrekking tot de medewerkers binnen de school (leerkrachten en ondersteunend personeel). Op basis van data-analyse, groepsbesprekingen, collegiale consultaties en één-op-één gesprekken, krijgen beide cycli inhoud en vorm en wordt de kwaliteit van de school gevolgd, gestuurd, versterkt en gewaarborgd op een voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze. Hieronder wordt de kwaliteitscyclus schematisch weergegeven (met aanvullend bijlage 2 met een schema over de cyclus voor het monitoren van de kwaliteit van leerkrachtgedrag):

EIND SCHOOLJAAR: AFRONDING EN VOORBEREIDING
* Eind van het lopende schooljaar
Analyse opbrengsten -> schoolleiding met hele team en/of met desbetreffende collega('s) Evaluatie groepsplannen -> door leerkracht met ondersteuning van coördinator passend onderwijs. Opstellen concept groepsplannen voor het volgende jaar -> door leerkracht
** Voor aanvang van het nieuwe schooljaar
Groepsoverdrachten -> huidige leerkracht wisselt gegevens uit met aanstaande leerkracht Aanvullen concept groepsplannen -> leerkracht Jaarkalender met belangrijke data opstellen en verspreiden -> schoolleiding
HET NIEUWE SCHOOLJAAR
BLOK 1 Periode tussen zomer- en herfstvakantie
Aanvullen concept groepsplannen -> leerkracht op basis van de kennismaking met de leerlingen Startgesprekken met alle ouders -> leerkracht met ouders en leerling Klassenbezoeken en groepsbesprekingen (facultatief) -> coördinator passend onderwijs Collegiale consultatie en intervisie -> collega's onderling op basis van data in de jaarkalender Klassenbezoeken schoolleiding en startgesprekken / ontwikkelgesprekken

Opstellen / bijstellen HP's, OPP's en dyslexiekaarten
BLOK 2 Periode tussen herfst- en kerstvakantie
Waar nodig tussenevaluaties en bijstellingen groepsplannen November: monitor sociale veiligheid via Vensters PO laten invullen door leerlingen vanaf groep 6
BLOK 3 Periode tussen kerst- en voorjaarsvakantie
Januari: Afname M-toetsen van IEP in de groepen 3 t/m 7 -> leerkrachten in de groepen Februari: Doorstroomtoets groepen 8 Analyse opbrengsten -> schoolleiding met hele team en/of met desbetreffende collega('s) Evaluatie groepsplannen -> door leerkracht met ondersteuning van coördinator passend onderwijs Collegiale consultatie en intervisie -> collega's in onderling overleg Klassenbezoeken en groepsbesprekingen (facultatief) -> coördinator passend onderwijs Klassenbezoeken schoolleiding ontwikkelgesprekken Evalueren HP's en OPP's
BLOK 4 Periode tussen voorjaars- en meivakantie
Collegiale consultatie en intervisie -> collega's in onderling overleg
BLOK 5 Periode tussen mei- en zomervakantie
Mei/Juni: Afname E-toetsen van IEP in de groepen 3 t/m 7 -> leerkrachten in de groepen Analyse opbrengsten -> schoolleiding met hele team en/of met desbetreffende collega('s) Evalueren en bijstellen HP's en OPP's Afsluiting schooljaar zoals bij * en ** beschreven.

Maatwerk waar nodig

Ons uitgangspunt is het behouden van een doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen door de verschillende leerjaren heen. Soms kan het echter in groep 1 en 2 vanwege uiteenlopende redenen wenselijk zijn kleuterverlenging toe te passen. Dit gebeurt in overleg met ouders. Vanaf groep 3 wordt er in principe niet meer gedoubleerd. Een uitzondering hierop kan zijn dat een leerling vanwege bijvoorbeeld medische redenen een groot deel van de lesstof heeft gemist en/of niet tot leren is gekomen.

In die specifieke gevallen, waar een leerling geen aansluiting vindt met het aanbod zoals omschreven in het groepsplan, wordt een individuele leerroute uitgestippeld in de vorm van een Ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit gebeurt in overleg met de leerkracht, de coördinator passend onderwijs en de ouders van de betreffende leerling.

In het OPP worden de onderwijsbehoeften van de individuele leerling nauwkeurig in kaart gebracht, alsmede de bevorderende en belemmerende factoren die een rol spelen bij de ontwikkeling van de betreffende leerling. Aan deze gegevens worden cognitieve en andere doelen gekoppeld. Beschreven in een bijbehorend Handelingsplan (HP) staat op welke wijze zal worden gewerkt aan deze doelen en wie daarbij betrokken zijn. Het OPP wordt in de regel halfjaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Een OPP wordt over het algemeen alleen opgesteld als een leerling over de gehele linie ondanks de maximaal mogelijke extra ondersteuning geen aansluiting heeft met de aangeboden stof in de groep en de verwachting is dat hij of zij de minimale einddoelen van de basisschool niet zal halen, uitgedrukt in het fundamentele referentieniveau 1F. In principe wordt op zijn vroegst in de tweede helft van groep 5 besloten tot het opstellen van een OPP voor de rest van de schoolloopbaan. Alleen in zeer specifieke gevallen kan dit in een eerder stadium gebeuren.

Leerlingen die op één of twee vakgebieden een eigen leerlijn nodig hebben, krijgen een aanbod op maat dat vastgelegd wordt in een HP.

De Peppelaer voorziet ook in aanbod voor leerlingen die juist meer uitdaging nodig hebben dan binnen het groepsaanbod valt. De groepsleerkracht draagt hiervoor de verantwoordelijkheid en wordt hierbij geadviseerd door onze specialist Begaafdheid (zie ook: Expertise in de school). Het samenwerkingsverband organiseert voor een beperkte groep cognitief begaafde leerlingen een aanbod met een bestaand programma: Day a Week School (DWS). Vanaf schooljaar 2019-2020 neemt De Peppelaer hieraan deel. Leerlingen die hier aan deelnemen gaan één dag school per week op een andere locatie naar school. Samen met het samenwerkingsverband screenen we ieder jaar de leerlingen uit de groepen 5 en bepalen we of er leerlingen zijn die in aanmerking komen voor DWS.

De verschillende ondersteuningsniveaus waarop een aanbod wordt afgestemd staan schematisch weergegeven in bijlage 3.

Talentontwikkeling

Talenten ontwikkel je op allerlei gebieden. Het ene kind is bijvoorbeeld meer cognitief, het andere kind meer praktisch. Om deze talenten te ontdekken, aan te spreken en in te zetten zijn er bij ons op school drie verschillende 'Plaatsen' met aanbod buiten het groepsaanbod om: de Vraagplaats, de Maakplaats en de Kookplaats.

Uitgangspunt voor de lessen in de Vraagplaats o.b.v. de specialist Begaafdheid (voor leerlingen vanaf groep 3):

Leerlingen die cognitief meer uitdagingen nodig hebben op het gebied van kennis vergaren, puzzelen met gedachten, filosoferen, etc. Dit omdat:

- De leerling didactisch boven de hele groep uit stijgt en het nodig heeft om met gelijken samen te werken zodat hij/zij daarvan kan leren.
- Hij/zij in de groep vermoedelijk onderpresteert.
- Leerlingen die het Leren Leren als specifieke onderwijsbehoefte hebben omdat zij door hun sterke didactische capaciteiten nauwelijks vaardigheden als doorzetten, oefenen voor automatisering, functioneel reflectie, omgaan met frustratie, etc. ontwikkelen.

Uitgangspunt voor de lessen in de Kookplaats o.b.v. een leraarondersteuner (voor leerlingen vanaf groep 5):

Leerlingen die gebaat zouden zijn bij meer praktisch handelend onderwijs waarbij didactische vaardigheden in de praktijk worden toegepast. Denk aan leerlingen die:

- In de klas moeite hebben met theoretisch leren en meer plezier beleven door te leren vanuit praktische toepassingen.
- Leerlingen die vanwege bewegingsonrust behoefte hebben aan handelende activiteiten.
- Leerlingen die sociaal emotioneel vermoedelijk groei zullen doormaken als zij hun vaardigheden en talenten op een andere manier kunnen inzetten dan in de huidige klassensituatie.

Uitgangspunt voor de lessen in de Maakplaats o.b.v. een leraarondersteuner en leerkracht (voor leerlingen vanaf groep 5):

Alle leerlingen vanaf groep 5 krijgen een aantal keren per schooljaar meerdere weken achter elkaar de kans om een O&O-ontwerp met een groepje te maken en te bouwen in ons technieklokaal aan de hand van een daarvoor opgesteld stappenplan.

Naast de 'Plaatsen' streven we er in ons onderwijsaanbod naar om verschillende talenten van leerlingen aan te spreken zodat leerlingen deze talenten van zichzelf leren kennen en inzetten. Een ontwikkelteam Talentontwikkeling zal zich dit schooljaar bezighouden met dit thema zodat we ons aanbod met dit doel kunnen versterken en uitbreiden.

Expertise in de school

Hieronder zullen de verschillende specialisten binnen de school genoemd worden. Alle specialisten in de school fungeren als sparringpartner voor collega's in de groepen en koppelen hun ervaringen terug aan de coördinator passend onderwijs en/of bouwvertegenwoordigers. Zij brengen vanuit de eigen expertise advies uit aan de schoolleiding.

Naast de specialisten kunnen kort- of langdurende ontwikkelteams fungeren rondom een thema dat aandacht en ontwikkeling verdient. Deze ontwikkelteams worden niet in dit SOP genoemd.

De coördinator passend onderwijs

De coördinator passend onderwijs coördineert in de school onder eindverantwoordelijkheid van de directeur de zaken die te maken hebben met passend onderwijs op De Peppelaer. Zij heeft daarbij vooral een signalerende en ondersteunende functie. De primaire taak van de coördinator is het coachen van de leerkracht bij het omgaan met de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen in de groep. Dit doet zij onder meer door middel van klassenbezoeken, groepsbesprekingen, observaties van leerlingen en sparrende gesprekken met leerkrachten over individuele leerlingen. De coördinator passend onderwijs heeft een belangrijke taak bij het signaleren en (laten) diagnosticeren van bijzonderheden op het gebied van de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in de school.

De coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor het adequaat gebruik van de in de school gehanteerde systemen waarmee de leervorderingen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen worden gevolgd en in kaart gebracht. (IEP, Vensters PO, Gynzy, Mijn Rapportfolio). De coördinator passend onderwijs ondersteunt de leerkrachten bij de interpretatie van de op deze manier verzamelde gegevens en bij het adequaat handelen op basis van deze gegevens en aanvullende observaties. Hierbij kan het individuele of groepjes leerlingen betreffen, maar ook een hele groep, bouwteams (onder-, midden- en bovenbouw) of de school als geheel. Meer hierover is in dit SOP te vinden onder de kopjes: 'kwaliteitszorg het schooljaar rond' en 'de aanpak in de groepen'. In specifieke gevallen is de coördinator passend onderwijs de spil in het contact tussen school, ouders en deskundigen van buiten de school. Hierbij valt te denken aan leerlingen die als gevolg van een stoornis of (nog) niet gediagnosticeerde problematiek m.b.t. gedrag en/of leervorderingen zodanig bijzondere onderwijsbehoeften hebben, dat deskundigheid en/of expertise van buiten de school nodig is. De coördinator passend onderwijs draagt in deze situaties zorg voor effectieve communicatie en samenwerking tussen alle betrokkenen bij deze leerlingen. Hierbij staat het belang van de betreffende leerling steeds centraal.

De coördinator passend onderwijs van De Peppelaer is orthopedagoog. Zij houdt d.m.v. scholing, training, (zelf)studie en uitwisseling met collega's en anderen in het veld haar kennis en expertise actueel en zet deze zo adequaat mogelijk in de school in. De coördinator passend onderwijs is onderdeel van de schoolleiding en werkt nauw samen met de directeur en adjunct-directeur van de school. De coördinator passend onderwijs wordt bij werkzaamheden met betrekking tot didactiek ondersteund door een gedragsspecialist, specialist begaafdheid en zogenoemde coördinator didactiek.

Onderwijsassistenten / leraarondersteuners

De Peppelaer beschikt over een aantal hiertoe opgeleide onderwijsassistenten en leraarondersteuners die onder begeleiding en aansturing van de coördinator passend onderwijs de leerkrachten binnen en buiten de verschillende groepen ondersteunen bij het vormgeven van passend onderwijs. Dit gebeurt zo evenredig mogelijk verdeeld over de groepen, met dien verstande dat noodzaak en urgentie altijd het uitgangspunt vormen.

De onderwijsassistenten/ leraarondersteuners werken bijvoorbeeld met kleine groepen leerlingen aan leerstof die extra geoefend moet worden, zij ondersteunen in de verschillende groepen leerlingen die op gezette momenten individuele aandacht nodig hebben die de leerkracht niet altijd kan bieden in de context van een 'volle' klas, zij helpen de leerkrachten met nakijken en zij verrichten voorbereidende werkzaamheden van praktische aard. Indien nodig kunnen zij ook een groep overnemen.

Onderwijsassistenten en leerkrachten worden ook ingezet bij een specifieke vorm van passend onderwijs voor leerlingen met een niet-Nederlandstalige achtergrond, NT2 (Nederlands als tweede taal). Met inhoudelijke aansturing van de leerkracht e/o NT2-specialist werken ze met kleine groepen niet-Nederlandstalige leerlingen in het bijzonder aan de ontwikkeling van de woordenschat. Voor de jonge leerlingen wordt hierbij de methode Logo3000 ingezet.

Gespecialiseerde leerkrachten

In het team van De Peppelaer hebben enkele leerkrachten door middel van studie en ervaring een specialisme ontwikkeld dat zij in de school inzetten ter ondersteuning van de leerkrachten in de groepen. De Peppelaer beschikt over een:

- Leesspecialist (vacature);
- Specialist leesplezierbevordering;
- Rekenspecialist;
- Specialist Begaafdheid;
- ICT-specialisten;
- Interne Cultuur Coördinator (ICC);
- NT2-specialist;
- Coach/begeleider nieuwe leerkrachten;
- Coach/begeleider stagiaires;
- Gezonde School-specialist;
- Gedragsspecialist.
- MRT'er

De leesspecialist (vacature) ondersteunt in de school de aanpak in de groepen op het gebied van (leren) lezen en leesproblematiek. Zij adviseert collega's aangaande het leesaanbod, in het bijzonder voor leerlingen bij wie het leesproces niet volgens verwachting verloopt. Zij ondersteunt de leerkrachten waar nodig bij de analyse van leesproblemen in de groep en brengt zij advies uit over hoe hiermee adequaat om te gaan. De lees- en dyslexiespecialist koppelt haar bevindingen terug aan de coördinator passend onderwijs. De specialist leesplezierbevordering heeft een adviserende en enthousiasmerende rol als het gaat om de samenstelling van de schoolbibliotheek en het stimuleren van leesplezier in het algemeen. Zij is verantwoordelijk voor de monitoring van het LIST-lezen.

De rekenspecialist houdt zich bezig met het rekenaanbod in de school. Zij ondersteunt de leerkrachten bij de analyse van rekenproblemen en neemt waar nodig individueel diagnostisch rekenonderzoek af bij leerlingen bij wie de ontwikkeling op het gebied van rekenen en wiskunde

stagneert. De rekenspecialist ontwikkelt beleid voor omgaan met rekenproblematiek in de school en adviseert de leerkrachten bij het samenstellen van een individueel aanbod voor leerlingen die niet kunnen aanhaken bij het reguliere rekenaanbod op drie niveaus in de groepen (zie ook: 'maatwerk waar nodig'). De rekenspecialist koppelt haar bevindingen terug aan de coördinator passend onderwijs.

De specialist Begaafdheid houdt zich bezig met het aanbod aan leerlingen die bovengemiddeld intelligent of hoogbegaafd zijn en als gevolg daarvan meer uitdaging nodig hebben om daadwerkelijk tot leren te komen. Zij adviseert collega's op het gebied van aanbod voor en pedagogisch-didactische benadering van deze leerlingen en ziet in het algemeen toe op een adequate en uitdagende invulling van het schoolwerk voor deze leerlingen. Daarnaast geeft zij de Vraagplaats vorm, een uitdagend aanbod voor een selecte groep cognitief begaafde leerlingen. Nadruk ligt hierbij op vaardigheden op het gebied van leren leren, leren onderzoeken, leren samenwerken en in het algemeen leren om uitdagingen daadwerkelijk aan te gaan. Het materiaal uit de Pittige Plustorens wordt hierbij ingezet. De specialist Begaafdheid koppelt haar bevindingen terug aan de coördinator passend onderwijs.

De ICT-specialisten dragen zorg voor het digitale lesaanbod in de school. Zij coördineren de inzet van iPads in de groepen, verzorgen waar nodig licenties van ICT-producten en houden het aanbod up to date. Daarnaast houden zij de ontwikkelingen op het vlak van ICT in het onderwijs bij en adviseren zij collega's in de school bij het adequaat gebruikmaken van ICT-middelen. De ICT-specialisten verzorgen wanneer dat relevant is, in de school informatiebijeenkomsten over de ICT-middelen die kunnen worden ingezet in de groepen en zij ondersteunen collega's individueel bij het oplossen van ICT-gerelateerde problemen daar waar het lesmiddelen betreft.

De Interne Cultuur Coördinator (ICC) draagt zorg voor het culturele aanbod in de school. Zij onderhoudt contacten met cultuurorganisaties in de regio en regelt afspraken met betrekking tot bijvoorbeeld museumbezoek, workshops in en buiten de school, voorstellingen en dergelijke. De ICC'er is tevens verantwoordelijk voor het verdelen van het cultuuraanbod over de groepen, zodanig dat leerlingen gedurende hun basisschooltijd in aanraking komen met aanbod vanuit alle cultuurdomeinen. Voorts stelt zij zichzelf op de hoogte van de mogelijkheden tot gesubsidieerd cultuuraanbod voor scholen en speelt zij adequaat in op deze mogelijkheden. De Peppelaer maakt gebruik van het Kunstmenu van Hart, het centrum voor Kunst, Kennis en Cultuur in Haarlem. De ICC'er draagt zorg voor het opstellen, bijhouden en waar nodig aanpassen van het Cultuur Beleidsplan van De Peppelaer.

De coach/begeleider nieuwe leerkrachten draagt zorg voor de 'inburgering' van nieuwe leerkrachten op De Peppelaer. Zij bespreekt met hen het 'ABC van De Peppelaer' waarin de geldende afspraken en praktische zaken staan beschreven. De coach is ook het eerste aanspreekpunt voor nieuwe leerkrachten.

De coach/begeleider stagiaires begeleidt stagiaires van de Pabo en de opleiding onderwijsassistentie. Zij fungeert bovendien als intermediair tussen De Peppelaer en de opleidingsscholen.

De Gezonde School-specialist is in het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 opgeleid en houdt zich bezig met de vitaliteit van leerlingen en collega's. Bewegend leren valt ook onder haar expertise en de kennis hierover zal binnen de school verspreid en geïmplementeerd worden.

De gedragsspecialist ondersteunt de coördinator passend onderwijs bij de hulpvragen vanuit de groepen over groepsdynamiek en moeilijk verstaanbaar gedrag. Zij observeert en adviseert binnen trajecten die door de leerkrachten worden aangevraagd of die vanuit bijvoorbeeld een groepsbespreking naar boven komen. Daarnaast ondersteunt de gedragsspecialist de leerkrachten bij het opstellen van de groepsplannen overige onderwijsbehoeften. Zij monitort tevens de jaarlijkse

invulmomenten van de monitor sociale veiligheid van Vensters PO en doet de analyse, waarna ze die met de coördinator passend onderwijs bespreekt. Samen bedenken zij een plan van aanpak op het moment dat er aandachtspunten naar voren zijn gekomen en bespreken dit met desbetreffende leerkracht.

Onze vakleerkracht LO is eveneens MRT'er. Een middag per week worden er MRT-lessen geboden naast de twee gymlessen per week per groep. Deze MRT-lessen vinden groepsdoorbroken plaats en zijn bedoeld voor leerlingen die motorisch ondersteuning kunnen gebruiken.

Expertise buiten de school

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

De Peppelaer maakt zoals aangegeven deel uit van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland. Dit samenwerkingsverband beheert en verdeelt de budgetten die de landelijke overheid beschikbaar stelt voor de realisering van passend onderwijs op de basisscholen. Basisscholen binnen dit samenwerkingsverband ontvangen jaarlijks een bedrag (op basis van leerlingenaantal) dat wordt ingezet om de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te realiseren in de groepen. De Peppelaer besteedt een deel van dit geld aan interne begeleiding, een ander deel aan de inzet van onderwijsassistentie in de groepen (meer handen in de klas) en een deel wordt gereserveerd voor onderzoek en voor de bekostiging van verwijzing van leerlingen naar Speciaal (Basis) Onderwijs (zie ook: speciaal basisonderwijs).

Aan De Peppelaer is vanuit het samenwerkingsverband een Consulent Passend Onderwijs verbonden. Deze consulent adviseert de coördinator passend onderwijs en de directeur over passend onderwijs in de school als geheel én waar nodig voor individuele leerlingen. Vanuit school kan via de consulent altijd een beroep worden gedaan op de expertise van het samenwerkingsverband. Denk hierbij aan ondersteuning van een gedragsspecialist van buiten de school. Hij/zij kan de leerkracht handelingsadviezen geven bij de adequate benadering van leerlingen met zeer specifieke onderwijsbehoeften als gevolg van een leer- en/of gedragsstoornis of met andere oorzaken.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Voor vragen en ondersteuning op het gebied van opvoeding, kan rechtstreeks of via de coördinator passend onderwijs van De Peppelaer, een beroep worden gedaan op het Centrum voor Jeugd en Gezin. Aan de school is een CJG-coach verbonden die de functie heeft van intermediair tussen school en allerlei vormen van opvoedingsondersteuning. Ouders met grote of kleine vragen over opvoeding, ouders die open staan voor hulp op het gebied van opvoedingsproblematiek en ouders die op zoek zijn naar een specifieke vorm van ondersteuning voor hun kind, kunnen door de coördinator passend onderwijs in contact worden gebracht met de CJG-coach. De CJG-coach kan vervolgens ofwel zelf kortdurende ondersteuning bieden binnen het gezin, ofwel advies geven over en/of doorverwijzen naar een andere passende vorm van hulpverlening.

Het CJG werkt samen met scholen, de jeugdgezondheidszorg, het sociaal wijkteam, huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties en veel andere organisaties op het gebied van jeugd. Voor actuele informatie over het aanbod van het CJG: www.cjghaarlem.nl

Jeugdgezondheidszorg

De Peppelaer verkeert in de comfortabele omstandigheid dat zowel het CJG als de diensten van de Jeugdgezondheidszorg zijn gevestigd in hetzelfde gebouw als de bovenbouw van de school. De lijnen met jeugdgezondheidszorg JGZ en GGD Kennemerland zijn dan ook open en kort. Aan onze school is een team van een jeugdarts, jeugdverpleegkundige en assistente verbonden.

De jeugdarts neemt deel aan door het jaar heen geplande overlegmomenten op school met de directeur en de coördinator passend onderwijs en eventueel andere zorgverleners. Wanneer er zorgen of vragen zijn over een leerling, kan vanuit school ook een beroep op de jeugdarts worden gedaan voor overleg met ouder en school. Daarnaast kan school ook geanonimiseerde casussen

bespreken met de schoolarts wanneer advies gewenst is over te nemen stappen richting hulpverlening of begeleiding van een leerling.

Alle leerlingen van De Peppelaer worden gedurende hun basisschooltijd in ieder geval tweemaal uitgenodigd voor een algemene screening m.b.t. lengte/gewicht en zicht/gehoor. Dit gebeurt in groep 2 en in groep 7. Vanuit JGZ vindt terugkoppeling van deze screening aan de school plaats wanneer dit relevant is. Van leerlingen die tussentijds instromen op De Peppelaer worden de gegevens vanuit school overgedragen aan de jeugdarts. In overleg met ouders kan de coördinator passend onderwijs van De Peppelaer tevens leerlingen aanmelden voor consult en/of onderzoek bij de jeugdarts. Voor actuele informatie over het aanbod van JGZ en GGD:

www.ggdkennemerland.nl/jeugd

Speciaal (basis)onderwijs

Sinds de invoering van Passend Onderwijs in 2014 heeft iedere basisschool de opdracht om leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften een passend aanbod te bieden. Hoe dit op De Peppelaer gebeurt, staat beschreven in de hoofdstukken Passend Onderwijs en De Aanpak in de groepen.

Soms is het voor een reguliere basisschool ondanks extra ondersteuning en aanpassingen in het aanbod – al dan niet in de vorm van een OPP – niet mogelijk om een leerling te bieden wat hij/zij nodig heeft. Als het niet langer in het belang is van een leerling om onderwijs te krijgen op De Peppelaer, kan in overleg met ouders worden besloten om een leerling te verwijzen naar het Speciaal (Basis)Onderwijs. In deze situaties wordt in overleg met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) opgesteld, waarin specifiek wordt beschreven welke onderwijsbehoeften de betreffende leerling heeft en aan welke onderwijsbehoeften de reguliere basisschool niet kan voldoen. Als de betrokken scholen, ouders en het samenwerkingsverband het erover eens zijn dat een leerling beter op zijn of haar plek is in een andere schoolsetting, dan stapt hij of zij over naar de meer passende school. De Peppelaer bekostigt een dergelijke overstap vanuit de gelden die aan de school worden toegekend in het kader van Passend Onderwijs. De school kan onder bepaalde omstandigheden ook een TLV aanvragen om voor een leerling extra ondersteuning te krijgen binnen de reguliere setting. Expertise vanuit het S(B)O wordt dan ingezet in de school in de vorm van gerichte ondersteuning voor de leerling en/of de leerkracht.

De coördinator passend onderwijs van De Peppelaer regelt de aanvraag van een TLV en coördineert het overstapproces. Zij draagt zorg voor een grondige overdracht van de leerling.

Een andere basisschool

Wanneer een leerling naar een andere basisschool overstapt, wordt door de leerkracht een onderwijskundig rapport opgesteld, waarin de ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling worden beschreven.

Voortgezet onderwijs, het adviseringstraject

Afspraken op bestuurlijk niveau

Als het gaat om de verwijzing van leerlingen uit groep 8 naar het voortgezet onderwijs (VO), conformeert De Peppelaer zich aan de afspraken die hieromtrent door primair en voortgezet onderwijs op bestuurlijk niveau zijn vastgelegd in de regio Zuid-Kennemerland. Een aantal zaken met betrekking tot deze verwijzing zijn wettelijk bepaald. Leerlingen van de groepen 8 van De Peppelaer krijgen rond de herfstvakantie Het Brugboek overhandigd waarin veel – zo niet alle – informatie is te vinden over het adviseringstraject en over alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Zuid-Kennemerland (zie www.brugweb.nl voor de meest actuele informatie). Vanzelfsprekend wordt het adviseringstraject ook in de klassen besproken door de leerkracht van groep 8. Hieronder de belangrijkste zaken uit het adviseringstraject van De Peppelaer op een rij:

Wettelijk vastgelegd

De Doorstroomtoets die in februari zal worden afgenomen bij de leerlingen uit de groepen 8 is verplicht.

Leerlingprofielen

De Peppelaer stelt sinds eind vorig schooljaar leerlingprofielen op voor leerlingen vanaf eind groep 6. Hierin leggen we in samenspraak met ouders en de leerling vast hoe de leerling zich ontwikkelt en welk vervolgonderwijs bij die kenmerken op verschillende domeinen past. De domeinen die we in kaart brengen zijn:

- 1) Referentieniveau Taal
- 2) Referentieniveau Rekenen
- 3) Eigenaarschap
- 4) Inzet / doorzettingsvermogen
- 5) Concentratie
- 6) Probleemoplossend vermogen
- 7) Plannen
- 8) Zelfreflectie
- 9) Zelfstandigheid
- 10) Sociale relaties

Vanaf eind groep 6 wordt elk half jaar het leerlingprofiel herzien en waar nodig bijgesteld in samenspraak met ouders en leerling. Op basis van dit leerlingprofiel wordt een advies gegeven medio groep 8 waarna een aanmeldtraject richting het VO volgt. Dit traject vindt administratief plaats via De Overstap.

LWOO en Praktijkonderwijs

Bij leerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) of Praktijkonderwijs (PrO), is het aantonen van het leerachterstanden essentieel. Hiervoor zijn de LVS-gegevens (Cito en/of IEP) van belang en de resultaten op de Doorstroomtoets. Deze instrumenten brengt in kaart op welke vakgebieden een leerachterstand bestaat en of deze achterstand aanleiding geeft om LWOO aan te vragen. Daarnaast is de afname van een intelligentieonderzoek van belang voor leerlingen die uitstromen naar het Praktijkonderwijs. Op kosten van het samenwerkingsverband VO kan dit onderzoek plaatsvinden.

MDO

Sommige leerlingen hebben dermate specifieke onderwijsbehoeften, dat het noodzakelijk is om ruim voor de echte overstap naar het voortgezet onderwijs in contact te treden met de beoogde VO-school. Het betreft hier leerlingen die door de jaren heen op de basisschool intensieve begeleiding hebben gehad en voor wie deze begeleiding een voorwaarde is voor het welbevinden op school en het boeken van goede resultaten. De ouders van deze leerlingen worden door de leerkracht en coördinator passend onderwijs van De Peppelaer begeleid bij de overstap naar het voortgezet onderwijs.

Vooraf wordt een multidisciplinair overleg belegd (MDO, dit is overleg tussen de basisschool, de aanstaande VO-school, de ouders van de leerling, de leerling zelf en eventuele andere deskundigen). Dit overleg is bedoeld om vooraf de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart te brengen en onderling af te stemmen, zodat de kans op een succesvolle voortzetting van de schoolloopbaan zo groot mogelijk wordt. Aanmelding via een MDO gebeurt ruim voor de algemeen geldende aanmeldingsperiode en altijd op initiatief van de basisschool.

Warme Overdracht: de Eigen Wijzer

De Peppelaer neemt deel aan het project Warme Overdracht. Dit houdt in dat de leerlingen op een speciaal hiervoor ontworpen formulier – met de naam Eigen Wijzer – aangeven hoe ze zichzelf als leerling zien en wat zij nodig hebben om zich goed te voelen in het VO. De Warme Overdracht is het sluitstuk van het overgangstraject van basis- naar voortgezet onderwijs. Dit heeft geen invloed op de plaatsing in het VO, maar dient als informatie vooraf voor de mentoren van de brugklas t.b.v. de afstemming.

Bijlage 1: de fasen van de Kunst van het Lesgeven

<u>LESVOORBEREIDING</u> (door leerkracht in niet-les gebonden tijd) Dit is een cruciaal onderdeel van iedere les. Een gedegen voorbereiding – liefst samen met andere collega's – beidt de leerkracht de gelegenheid zich tijdens de les volledig op de leerlingen te richten. De leerkracht bepaalt het doel van de les tijdens deze voorbereiding en houdt hierbij rekening met verschillen tussen leerlingen. Het lesdoel moet haalbaar zijn voor ALLE leerlingen.
<u>Fase 1:</u> Terugblik en voorkennis activeren. Wat weten we al? Alle leerlingen doen mee in deze fase. Met elkaar kijken we terug op de voorgaande les en wordt een bruggetje geslagen naar het nieuwe lesonderwerp. De leerkracht maakt hierbij gebruik van coöperatieve werkvormen. Hierbij werken leerlingen in kleine groepjes samen toe naar een antwoord op een prikkelende vraag of ze doen een korte opdracht. De leerkracht checkt in deze fase of alle leerlingen over de voorkennis beschikken die nodig is voor het volgen van de les.
<u>Fase 2:</u> Oriëntatie en doel van de les benoemen. Wat kunnen we straks? Ook in deze fase doen alle leerlingen mee. De leerkracht presenteert het onderwerp van de les en geeft hierbij ook aan op welke manier en hoe lang aan de les wordt gewerkt. Hij/zij benoemt het doel van de les en verzekert zich ervan dat alle leerlingen dit doel kunnen benoemen. Op deze manier is duidelijk waar de leerlingen in de les naartoe werken en dit verhoogt de betrokkenheid. Het lesdoel moet haalbaar zijn voor alle leerlingen. Het lesdoel wordt geformuleerd als een duidelijke en concrete uitspraak die begint met 'Ik kan.....'
<u>Fase 3:</u> Instructie. Uitleggen – voordoen – hardop denken In deze lesfase wordt eerst de plusgroep (sterke leerlingen) aan het werk gezet, meestal met een aanvullend/verdiepend lesdoel. De rest van de groep (de basisgroep van gemiddelde leerlingen en de breedtegroep van leerlingen die extra instructie en ondersteuning nodig hebben) neemt actief deel aan de instructie. De leerkracht legt de nieuwe stof uit, geeft voorbeelden en denkt hierbij hardop. Hij/zij leidt de leerlingen zo stap voor stap door de nieuwe stof. Ook in deze fase worden coöperatieve werkvormen ingezet zodat de leerlingen steeds actief betrokken zijn. De leerkracht checkt op verschillende manieren of de stof wordt begrepen.
<u>Fase 4:</u> Begeleide in-oefening Na de instructie gaan de leerlingen van de basis- en breedtegroep oriënterend aan de slag met een aantal opdrachten uit de nieuwe stof. Hierbij worden wederom allerlei vormen van samenwerking ingezet waarbij de leerlingen in kleine groepjes aan de slag gaan met onderdelen van de lesstof. De leerkracht vraagt terug en verzekert zich er zo van dat alle leerlingen de instructie goed hebben begrepen en door kunnen met de zelfstandige verwerking van de stof. De plusgroep werkt aan eigen werk
<u>Fase 5:</u> Zelfstandige verwerking De basis- en plusgroep werken in deze fase zelfstandig aan de stof waarover zojuist instructie is gegeven. De leerkracht richt zich in deze fase op de breedtegroep. Dit zijn de leerlingen die extra uitleg en meer begeleiding nodig hebben bij het opnemen en inoefenen van nieuwe stof. Met deze extra ondersteuning zijn ook zij in staat het lesdoel te behalen en doen ook zij de zo broodnodige succeservaring op.
<u>Fase 6:</u> Evaluatie. Hebben we het doel behaald?

Na de zelfstandige verwerkingsfase focussen alle leerlingen zich op de evaluatie van de les. Hierbij is aandacht voor het proces, dus: 'Hoe hebben we gewerkt?' en voor de lesinhoud, dus: 'Hebben we het lesdoel behaald?' Let wel: de leerkracht heeft tijdens de voorgaande twee fases ook al gecheckt of de leerstof is begrepen. De evaluatie is vooral bedoeld om leerlingen te laten 'oogsten' en zich bewust te zijn van het feit dat zij met succes een leerproces hebben doorgeemaakt.

Fase 7: Terug- en vooruitblik.

Wat hebben we gedaan? Wat gaan we volgende keer doen? Deze twee vragen staan centraal bij de laatste en kortste fase van de les. Alle leerlingen doen mee als de leerkracht met hen het onderwerp van de les nog een keer doorneemt. In deze fase wordt ook alvast kort besproken wat er de volgende keer aan bod komt. Op deze manier staat lesstof niet op zichzelf, maar wordt deze in een context van een reeks geplaatst. Dit bevordert het bewustzijn van het eigen leerproces.

Bijlage 2: Monitoring kwaliteit leerkrachtgedrag

*Bij tijdelijk dienstverband op OBS De Peppelaer	
<u>Directeur</u> ->	klassenbezoek en beoordelingsgesprekken voorafgaande aan een vast dienstverband.
BLOK 1 Periode tussen zomer- en herfstvakantie	
<u>Leerkrachten</u> ->	Herkennen en benoemen van de eigen ontwikkelpunten
<u>Schoolleiding</u> ->	Jaarplanning voor ontwikkelgesprekken bekendmaken aan het team
<u>Schoolleiding</u> ->	Klassenbezoeken en ontwikkelgesprekken vinden met alle collega's plaats (met uitloop naar kerstvakantie)
BLOK 2 Periode tussen herfst- en kerstvakantie	
<u>Leerkrachten</u> ->	Werken aan de ontwikkelpunten op basis van ontwikkelgesprek
<u>Schoolleiding</u> ->	Flitsbezoeken
BLOK 3 Periode tussen kerst- en voorjaarsvakantie	
<u>Teamleden</u> ->	Collegiale consultatie. Leerkrachten brengen elkaar een klassenbezoek
<u>Schoolleiding</u> ->	Flitsbezoeken
BLOK 4 Periode tussen voorjaars- en meivakantie	
<u>Schoolleiding</u> ->	Geplande klassenbezoeken plus ontwikkelgesprek met iedere collega (met uitloop tot zomervakantie)
<u>Teamleden</u> :	Scherp hebben van ontwikkelpunten voor het volgende schooljaar
BLOK 5 Periode tussen mei- en zomervakantie	
<u>Idem BLOK 4</u>	
GEHELE JAAR:	
Coördinator passend onderwijs -> Op aanvraag observatie in de groep m.b.t. specifieke ondersteuningsvragen over leerling-, groeps- e/o leerkrachtgedrag.	

Bijlage 3: de verschillende ondersteuningsniveaus

	Aanbod	Waarom	Betrokken specialisten (naast leerkrachten)	Middelen/Methodes	Registratie
Ondersteunings-niveau 4a	Individueel op maat (wel of niet naast aanbod breedtegroep en remediering)	Dyslexie Dyscalculie IQ-profiel ... (onderzoek is gewenst)	Coördinator passend onderwijs Externe behandelaars	Behandeling extern Inzet hulpmiddelen Inzet dyslexieprotocol Inzet dyscalculieprotocol	HP's en OPP's
Ondersteunings-niveau 3a	Remediering naast aanbod in de breedtegroep	Breedteaanbod lijkt onvoldoende	Coördinator passend onderwijs Specialist NT2	BOUW! Toneellezen Rekenroute Logo3000 Etc.	
Ondersteunings-niveau 2a "Ik vind het (nog) lastig"	Breedteaanbod in de groep	Voor leerlingen van de groep die meer nodig hebben dan het basisaanbod	Coördinator passend onderwijs Specialist NT2	Herhaalde instructie Samen doen-Nadoen-Zelf doen Preteaching Gereduceerde verwerkingsstof Etc.	Groepsplannen Didactische domeinen Blokplanners
Ondersteunings-niveau 1 "Ik kan het"	Basisaanbod afgestemd op lage schoolweging en spreiding	Voor middenmoot van de groep	Coördinator passend onderwijs	Reguliere methodes, maar ambitieus afgestemd op gegeven schoolweging	
Ondersteunings-niveau 2b "Ik kan het goed"	Plusaanbod in de groep	Voor leerlingen van de groep waarvoor het basisaanbod te veel herhaling of te uitgebreid is	Coördinator passend onderwijs Specialist begaafdheid	Versmald basisaanbod Verbreding/verdieping vanuit reguliere methodes en aanvullende methodes	
Ondersteunings-niveau 3b	Verrijking en verdieping naast aanbod in de plusgroep	Plus-aanbod lijkt onvoldoende	Coördinator passend onderwijs Specialist begaafdheid DWS medewerkers	Naast plus-aanbod: Talentklas theoretisch, vertaling naar aanbod in de groep. DWS	HP's en OPP's waar van meerwaarde